

Universitetų okupacija Lietuvoje

Aktyvaus studento ABC

Įžanga, atitinkanti policijos ir valdžios pageidavimus

Šis tekstas turėtų būti naudojamas kaip savišvietos ir pramogos priemonė. Geriau nieko neokupuok. Eik tyliai mokytis, dirbt ir visų bijot!

1. Ko mes norime?

Lietuvoje, kaip ir kitose Vakarų Europos šalyse, yra vykdoma aukštojo mokslo neoliberalizavimo (t.y. privatizavimo, komercializavimo ir apmokestinimo) politika. Lietuvos konservatoriai ir liberalai inicijavo aukštojo mokslo reformą, verčiančią studentus imti paskolas iš bankų ir mokėti už studijas didelius pinigus. Šiandien Lietuvoje vienodų gabumų studentams įvairios studijos prieinamos nevienodai – skiriasi mokesčio už studijas sumos bei sąlygos. Tokiu būdu pažeidžiama tavo prigimtine teise į vienodai prieinamas studijas visiems vienodų gabumų studentams neatsižvelgiant į jų piniginės storį. Taigi mes norime atšaukti neoliberalią aukštojo mokslo ir studijų reformą Lietuvoje. Norime panaikinti bankų tarpininkavimą teikiant paskolas studentams. Norime finansiškai nevaržomos ir laisvos minčių bei idėjų sklaidos. Mes paprasčiausiai norime mokytis ir siekiame, kad aukštasis mokslas būtų prieinamas visiems. Tad šiandien mes turime vienintelį tikslą – nemokamą mokslą, ir mums to užtenka.

2. Kodėl mes nieko nepasiekiame?

Viskas iš anksto sudėliota taip, kad nevyktų jokie pokyčiai. Mums suteikiama galimybė balsuoti, bet mes visada išrenkame blogą valdžią. Mums suteikiama galimybė eiti į mitingus, bet valdžiai į juos nuspjauti. Jokie mitingai ir manifestacijos valdžios nebeveikia. 2008-2009 metais Lietuvoje buvo surengta keliolika mitingų, tačiau jie nepadarė absoliučiai jokios įtakos valdžios „stumiamoms“ aukštojo

mokslo apmokestinimo reformoms. Ir taip yra ne tik Lietuvoje, bet ir visame Vakarų pasaulyje. Išvada paprasta – reikia keisti taktiką ir protesto metodus.

Antroji priežastis, kodėl studentai nieko nepasiekia, yra ta, kad jie perleidžia savo atstovavimo teisę oficialioms studentų organizacijų vadovams – studentiškos nomenklatūros atstovams. Lietuvos studentų sąjunga (LSS) ir Lietuvos studentų atstovybių sąjunga (LSAS) negynė studentijos interesų ir

kolaboravo su valdžia už studentų nugarų. LSAS prezidentė Indrė Vareikytė dalyvavo mokesčių ir paskolų įvedimo aferoje, LSS vadovas Dainius Dikšaitis studentų vardu siekė aukštojo mokslo apmokestinimo, o buvęs LSS prezidentas Jonas Okunis davo šiltą švietimo ir mokslo ministro patarėjo kėdę. Todėl mes atmetame ir atstovavimo logiką. Joks atstovas, kad ir koks charizmatiškas jis bebūtų, nepasieks jokių rezultatų, o tik atims iš mūsų galimybę patiems spręsti savo problemas.

Žinoma, mes galime patys nueiti pasiderėti su Seimo nariais ir ministrais – jie paglostys mūsų galveles, mes apsidžiaugsim ir laimingi nueisim miegoti. Miegoti toliau. Tai nieko nekeičia. Žlugus laiškų rašymui vyriausybei ar diskusijai su politikais, žmonės nusivilia, kad jų pastangos nedavė jokių rezultatų ir grįžta prie savo įprasto gyvenimo. Atsitikus kitai krizei, įsitraukia kiti žmonės ir demokratiškai nusprendžia daryti tas pačias klaidas. Mes turime atmesti visas šias nieko nevertas galimybes ir parodyti, kad įmanoma veikti ir be parodomųjų derybų. Kam gaišti laiką su tokiomis derybomis, jei žinome, kad nelaimėsime nieko, o tik menkaverčius susitarimus, kurie jau rytoj bus sulaužyti?

Todėl mes atmetame mitingus – kaip nepasiteisinusią savo teisių reikalavimo formą. Atmetame ir derybas su valdžios atstovais – kaip niekur nevedančią parodomąją priemonę, naudingą tik valdžiai. Mes nusprendžiame nebepasitikėti jokiais studentijos atstovais ir imamės visus savo reikalus spręsti patys.

Mes pasisakome už efektyvų ir savarankišką būdą atkreipti visuomenės dėmesį į studentų problemas. Mes agituojame už taikų, bet ryžtingą universitetų auditorijų užėmimą (okupaciją) siekiant paskelbti teisėtus ir teisingus studentų reikalavimus.

3. Kam gi užiminti (okupuoti) universitetus?

Universiteto užėmimas (okupacija) yra senas ir efektyvus būdas paskelbti savo reikalavimus bei atkreipti visuomenės dėmesį į studentų problemas. Jis dažnai naudojama tada, kai visi kiti būdai – mitingai ir derybos (tiesioginės ar per atstovus) – neduoda jokių rezultatų. Be to, tai pats geriausias būdas įtvirtinti realią universitetų autonomiją ir parodyti, kad universitetai skirti ne rektoriams ir švietimo ministrams, o patiems studentams. Atminkite – universitetai užimami ne tam, kad sėtume destrukciją ar tuščiai pramogautume ir tuo pačiu atimtume iš savo draugų patalpas, skirtas mokymuisi. Ne! Mes kviesimės lektorius, užimtose auditorijose rengsime užsiėmimus ir praktinius seminarus, daug įdomesnius už nykias paskaitas, dėstomas pagal valstybinę programą. Mes norime užimti universitetų auditorijas tam, kad jose toliau mokytumės ir kurtume tolesnius švietimo sistemos reorganizavimo planus!

Universitetų ir kitų darbo vietų užėmimas yra visame pasaulyje plačiai paplitusi taktika. Ją itin efektyviai naudojo 1968 m. sukilę Prancūzijos studentai. 1999 m. Meksikos studentai okupavo Nacionalinį Autonominį Meksiko universitetą – didžiausią Pietų Amerikos aukštojo mokslo įstaigą. 2006 m. sukilo šimtai tūkstančių Paryžiaus studentų ir mėgino pakartoti 1968-ųjų įvykius. 2008 m. buvo okupuoti 65 Prancūzijos universitetai. Pastaruju metu – 2009-ųjų rudenį – kilo milžiniška universitetų auditorijų ir rektoratų užėmimo banga Vakarų Europoje ir Jungtinėse Valstijose. Šiuo metu okupuoti 77 Vokietijos universitetai, 12 Austrijos universitetų, 4 Šveicarijos universitetai, Kopenhagos universitetas, Utrechto universitetas ir Lenkijos Liublino universitetas. Apie 24 000 Vokietijos studentų atsisako išeiti iš universitetų pastatų tol, kol vyriausybė nepradės vykdyti jų

reikalavimų. Jie sėdi užsibarikadavę auditorijose ir dabar, kai tu skaitai šį tekstą.

Kodėl prancūzai ir vokiečiai, kovodami už savo teises, stato barikadas, okupuoja auditorijas, o lietuviai visada visko bijo? Negi esame pavergtų žmonių visuomenė? Juk turime gerą precedentą – 2008 gegužės 22 d. grupė Lietuvos studentų, reikalaujančių išsaugoti nemokamą mokslą, užsibarikadavo Vilniaus universiteto centriniuose rūmuose, tačiau dėl išdavikų okupacija išsilaikė vos valandą.

Dar kartą kartojame, kad mitingai šiandien nieko neduoda – galima tikėtis, kad Nyderlandų arba kokios nors Suomijos vyriausybė reaguos į studentų gatvės protestus, bet Lietuva nėra ta šalis, kurioje tu esi įdomus premjerui ar prezidentei. Todėl reikia kovoti už savo teises tokiomis pat priemonėmis, kokiomis kovoja prancūzai ir vokiečiai. Atėjo metas atsiimti tai, kas studentams priklauso, – universitetų auditorijas. Nesvarbu, iš kokio miesto ar universiteto esate, – junkitės į bendraminčių grupes, koordinuokite tarpusavio veiksmus internetu ir užimkite savo kolegiją ar universitetą. Jeigu neturi pakankamai ryžtingų bendraminčių savo aukštojoje mokykloje – junkis prie Vilniaus universiteto okupacijos grupės. Pasikviesk draugų.

Studentų protestai nepasižymi skaitlingumu ir yra mažai veiksmingi. Įprastos eisenos ir demonstracijos paverčia mus pasyviais stebėtojais, nuolankiai laukiančiais valdžios sprendimų. Mums patariama išlieti savo pyktį ir neviltį šaukiant ar skanduojant, bet kartu ir prašoma išlaikyti santūrumą. Berklio universiteto (JAV) generalinėje asamblėjoje susirinkusių studentų paklausė: „Ką norite daryti toliau?“ Deja, jų nepaklausė akivaizdaus klausimo „Ką norite daryti tuojau pat?“ Kodėl nenuutarti visko čia pat ir tuojau pat imtis veiksmų? Organizatoriai skundžiasi, kad po kiekvieno sėkmingo mitingo mažėja žmonių.

Panašu, kad jie galvoja, kad pats mitingas viską apvainikuoja! Ne, studentų ir visos visuomenės pasyvumo sieną galima nuversti tik veiksmais. Kartu nereikia ir persistengti – neverta laužyti universiteto baldų, daužyti auditorijų ar policijos automobilių langų, nereikia deginti sienų – užėmimas turi būti solidarus, taikus ir civilizuotas. Statyk barikadą taip, kad baldai nenukentėtų – palik vandalų vaidmenį policininkams ar ūkvedžiams, kurie čia barikadą griaus.

Ši brošiūra yra neatidėliotino veiksmo vadovas. Ji paaiškina, kodėl ir kaip užimti universiteto pastatus. Ji aiškina ir mūsų tikslus. Mes nenorime, kad universitete nutrūktų mokymosi procesas arba kad universitetas apskritai būtų uždarytas. Užėmę auditorijas, mes tęsime mokymąsi ir kartu informuosime visuomenę apie studentijos problemas. Užimtose auditorijose galėsime atvirai ir demokratiškai spręsti, ką daryti toliau. Galbūt mes iškart nukeliausime prie administracijos pastato ir jį užimsime. Galbūt su trimitais eisime nuo pastato prie pastato kviesdami studentus ir darbuotojus į gatvę. Galbūt žygiuosime į universitetinį miestelį ir statysime barikadas blokuodami kelius į universitetą. Tai yra realūs veiksmai, o ne simbolinės protesto akcijos.

Mes tikime, kad prie universitetų užėmimo prisidės daugiau žmonių. Tada mes galėsime užimsime daugiau patalpų ir skelbti jose tikrąją universitetų autonomiją. Taip tęsis tol, kol vieną dieną visi Lietuvos universitetai iš

tikro priklausys studentams, o ne rektoriams, bankams ar švietimo ministerijos biurokratams.

4. Universitetų okupacijos teorija

Šiuos metodus kūrėme remdamiesi Europos universitetų okupacijų ir neseniai vykusios Niujorko New School okupacijos patirtimi. Lietuvoje susiduriame su dar trimis papildomomis problemomis:

- Radikalesnių veiksmų taktiką labiau palaiko Vakarų Europos, o ne Lietuvos gyventojai (Lietuvos gyventojai tiesiog labiau bijo policijos);

- Studentai Vakarų Europoje susilaukia daugiau pagarbos dėl savo vaidmens XX a. demokratinuose judėjimuose (studentai Lietuvoje dažnai laikomi paprasčiausiais pienburniais);

- Vakarų Europos studentų gyvenimas yra daugiau politizuotas. Studentų sąjungos daro didesnę įtaką studentiškam gyvenimui, todėl paprasčiau suburti studentus į savivaldos organus – asamblėjas (kai oficialioji studentų valdžia atsisako veikti).

Tačiau nereiktų nuolat kartoti, kad mes labai skiriamės nuo Vakarų Europos studentų – tada tikrai niekas niekada nepasikeis. Mes nesūlome kokių nors naujų, specifinių, grynai „lietuviškų“ metodų. Tiesiog pabandykime su valdžia elgtis taip, kaip su ja elgiasi Prancūzijos ar Vokietijos studentai. Pakeiskime savo elgesį nuo šios akimirkos.

Planuokime iš anksto. Ar okupacijai ruošiasi nedidelė nuotykių ieškotojų grupelė, ar sunkiai valdoma minia – visada gerai veiksmus pasiplanuoti iš anksto. Susipažinkime su pastatu. Kiek ir kokių durų teks užrakinti? Ką galite panaudoti barikadoms pastato viduje ir išorėje? Ar galėsite pabėgti, jei prisireiktų? Ar reikia iš anksto pasirūpinti maisto produktais ir kitais ūkio reikmenimis?

Pritraukime minią. Kai tik prasidės konfrontacija su policija, susiformuos žiopių minia. Bet mums reikia, kad ši minia būtų kuo arčiau pastato iki atvykstant policijai. Tokiu atveju, jei policija sumontuos užtvarus, minia bus tarp jūsų ir policijos, o ne už policijos nugarų. Pritraukite minią sukviesdami mitingą. Jo metu pakvieskite žmones prisijungti prie okupacijos.

Kontroliuokite duris. Tyrinėdami pastatą nuspręskite, kaip bus įeinama ir išeinama prasidėjus okupacijai. Pasirinkite kokį vieną langą ar duris. Pasirinktą išėjimą užrakinkite taip, kad jį būtų galima atidaryti lengviau nei kitus. Jei išorėje statomos barikados, žiūrėkite, kad jos nekliudytų išėjimui.

Atverkite patalpas. Okupantai dažnai ginčijasi, ką įleisti į okupuotas patalpas, bet geriausia įsileisti kiek įmanoma daugiau žmonių. Iniciatyvinės grupės išsiskaidymo ir atsitiktinių žmonių patekimo į vidų rizika nėra didelė, jei durys kontroliuojamos. Žmones į vidų įleiskite kuo greičiau, nes mentai gali išsklaidyti minią, arba, kas būtų panašiau į tiesą, minia gali pati išsiskirstyti pasitraukus policijai. Žmonės jausis saugiau pastato viduje, nes tarp policijos ir jų bus pastato sienos.

Pakeiskite patalpų paskirtį. Kai okupuojate patalpas, neprisiriškite prie jų oficialios paskirties. Biblioteka nebūtinai turi būti naudojama studijoms. Užimkite patalpas tam, kad jas pakeistumėte. Užiminkite kitas patalpas ir plėskite judėjimą, bet neužmirškite

ir smagintis. Surenkite fantastišką ir seksualų šokių vakarėlį!

5. Žvalgyba

Pasirinkite pastatą centre, su balkonais ar dideliais langais, geriausia – ne vienaukštį. Idealu, jei pastatas yra su keliomis durimis ir dideliais, sunkiais baldais. Nebūtina iš karto užimti visą pastatą, pradžiai pakaks vieno aukšto ar didelės auditorijos. Nesibaiminkite perimti savo „atstovų“ (studentų sąjungų ir pan.) patalpas. Universiteto administracijos pastatus sunkiau išlaikyti nei auditorijų patalpas, bet jie nėra geresni taikiniai. Jūs bandote suparalyžiuoti dabartinę universiteto veiklą ir pakeisti ją sava. Šia prasme gali būti veiksmingiau sutrikdyti auditorijų veiklą nei neleisti vadovybei patekti į savo darbo vietas (ypač jei jie naudojami mobiliuoju ryšiu).

Žvalgydami būkite apdairūs, bet nuoseklūs. Kiek durų reikės saugoti (pasidairykite slaptų durelių ir priešgaisrinių išėjimų)? Kaip atrodo durys ir kaip jos atidaromos? Ar šalia durų yra struktūriniai atramos taškai (vamzdžiai, kolonos), kuriuos būtų galima panaudoti blokuojant duris? Ką galima panaudoti barikadų statymui? Ar yra tualetas? Ar yra geriamas vanduo? Ar įmanoma perduoti maistą ir kitus daiktus neatidarant durų?

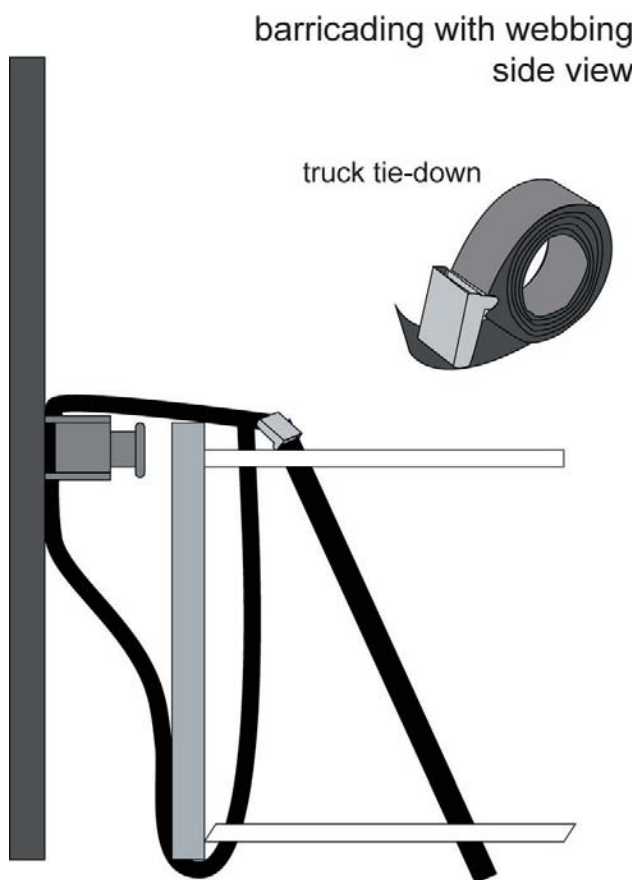
Nuspręskite, kurį įėjimą naudosite žmonių įleidimui ir išleidimui okupacijos metu. Kaip jas apsaugosite? Jei įmanoma, nufotografuokite ar bent jau užsirašykite detales. Nufotografuokite atsitraukimo kelius. Detales atsiminti sunkiau nei atrodo!

Mobilusis ryšys. Prieš akciją įsigykite telefonų korteles be sutarčių. Ryšiai bus reikalingi ir tarpusavyje, ir su rėmėjais išorėje ar žiniasklaida. Įsiveskite vieni kitų telefonų numerius.

Spynos. Prieš veiksmą įsigykite visas būtinas spynas durų užrakinimui. Paimkite ir kelias viršaus. Būna, kad žmonės užsidega ir kitoms okupacijoms.

6. Durų blokavimas

Durys atsidaro į vidų arba į išorę. Durims, atsiveriančioms į vidų, tėra viena galimybė – užbarikaduoti jas iš vidaus. Į išorę atsidarančių durų (kurios įstatytos daugelyje naujų pastatų) blokadai yra keletas galimybių, kurios priklauso nuo durų rankenų.

*The “bold new” method.
(All the cool kids are doing it this year.)*

Durys su nuspaudžiamomis rankenomis. Apvyniokite trosą apie rankeną, o kitą galą pritvirtinkite prie struktūrinės atramos arba apvyniokite apie kitą rankeną.

Durys su apvaliomis rankenomis. Troso pritvirtinimui kūrybiškai panaudokite veržtuvus.

Kitą galą pritvirtinkite prie struktūrinės atramos arba prie masyvaus stalo.

Durys be rankenų. Šitų beveik neįmanoma užblokuoti jų nesugadinant. Venkite jų, nebent jos atsidaro į vidų.

Naujasis metodas (visi kieti vyrukai dabar naudoja šį metodą). Autoprekių parduotuvėje įsigykite krovinių pritvirtinimo diržus. Prakiškite diržą pro sklęstį ar rankenas ir apjuoskite stalą (ar kokį kitą masyvų daiktą, didesnį už durų rėmą). Užverškite kuo stipriau. Policininkams bandant atidaryti duris, stalas netilps pro durų angą ir durys neatsidarys. Jei viskas bus padaryta teisingai, pro šias duris bus praktiškai neįmanoma praeiti, nebent bus išdaužtas durų langas. Vienerioms durims naudokite kelis diržus. Nailonas išsitampo, todėl po kiek laiko paveržkite vėl. Naudojant tokį būdą, du žmonės gali užblokuoti duris per kelias minutes. Žiūrėkite, kad diržai būtų kietai užveržti. Jei durys prasivers kelis centimetrus, policininkai gali nupjauti diržus. Papildomai galima panaudoti karabinius, ypač, jei esant reikalui norėsite greit atidaryti duris. Būkite kūrybingi, pasinaudokite unikaliomis rankenų savybėmis!

7. Barikadų statymas

Jei tik įmanoma, barikadas statykite ir viduje, ir išorėje.

Vidaus barikadoms naudokite sunkius baldus. Paskirstykite juos vienodai tarp visų durų. Įsitikinkite, kad barikados veikia. Venkite sudėtingų ir darbui imlių barikadų statymo. Jei policija stumia barikadą iš išorės, turite stumti ją

iš vidaus. Nekraukite lengvų baldų (nebent nieko kito neturite), nes policijai praėjus pro duris, juos bus lengva išstumdyti į šalis. Nenaudokite seifų ir neprisirakinkite prie kokio nors sunkaus daikto ar vamzdžio.

Išorės komanda turi atsirasti žaibiškai, pastatyti barikadas ir pradingti. Įėjimų blokavimui naudokite akmenų pripildytas šiukšliadėžes, šiukšlių konteinerius, medžius, tinklines tvoras, lauko baldus ir prabangius automobilius. Išorės komanda turi žinoti jūsų kontroliuojamas išėjimo duris ir neužblokuoti jų.

Žmonių barikados. Mūsų pirmos okupacijos metu mes rėmėmės žmonių barikadomis. Surinkome didelę minią, supančią pastatą. Jie susikibo rankomis saugodami pastatą. Tačiau po neilgo įtikinėjimo policija pasitraukė, nes administracija bandė išvengti konfrontacijos. Pasitraukus policijai, išsiskirstė ir minia. Keli žmonės pasiliko per naktį. Būtų buvę geriau suleisti minią į vidų. Apskritai geriau kliautis viduje suręstomis barikadomis. Kam skatinti žmones tuščiai aukotis? Jei įmanoma, surinkite minią aplink pastatą pirmosios konfrontacijos su policija metu, o šiai pasitraukus, suleiskite žmones į vidų.

8. Išorės parama: teisinė komanda

Susiraskite teisininką. Kai kurie teisininkai suteiks nemokamą teisinę pagalbą. Daugelis teisininkų norės susitikti su okupantais dar prieš prasidedant veiksmui. Jei planuojama universiteto okupacija, susiraskite teisininką, turintį patirties ginant demonstracijų dalyvius.

Teisinio palaikymo komanda. Tegul kas nors išorėje stebi ir fiksuoja policijos pažeidimus. Kas nors turėtų suklioti netoliese ir fiksuoti žmones, kuriems gali prireikti teisinės pagalbos. Visi okupantai ant savo rankos turi užsirašyti teisininko telefoną ir turėti su savimi asmens kortelę, bet nieko daugiau, nes visa kita bus atimta arešto metu.

Žinokite savo teises. Policijai pasakykite tik savo vardą ir pavardę. Po to pareikškite, kad norite kalbėti tik savo advokato akivaizdoje.

Pasipriešinimas sulaikant. Jei tave sustabdo policijos pareigūnas, paklausk ar esi sulaikomas. Jei nesi sulaikomas, gali eiti savais keliais. Jei esi sulaikomas, nesipriešink, nes tai žymiai apsunkina gynybą. Nesutik su apieškojimu. Neatsakinėk į klausimus. Jei yra galimybė – bėk. Jei dėvi kaukę – užrašyk ant jos šūkį – tada tai bus nebe kaukė, o transparantas.

Išdavystės. Prisimink – tu nežinai, kas organizavo ir kas dalyvavo protesto akcijoje. Tu prisimeni tik faktus, kad policininkai keikėsi, laužė baldus, daužė langus, mušė atsitiktinaiėjusius pro šalį žmones ir tokiu būdu išliejo savo giluminius sadistinius jausmus.

9. Išorės parama: medikų komanda

Medikai turėtų būti ir pastato viduje, ir išorėje. Jie turėtų žinoti apie ypatingus dalyvaujančių veiksmuose poreikius (vaistai, alergijos) ir turėti pirmosios pagalbos rinkinius. Viduje esantys žmonės turėtų dėvėti patogius rūbus ilgomis rankovėmis, sportinius batelius. Palikite namie kontaktines linzes, aliejaus pagrindu pagamintą kosmetiką ir lengvai sugriebiamus daiktus (papuošalus). Jei tikitės patekti į areštinę, nenaudokite tamponų. Gavus pipirinių dujų, praskalaukite akis pieno, magnezijos ir vandens mišiniu. Nuo ašarinių dujų ginkitės vandenyje sudrėkinta nosine ir plaukiko akiniais.

10. Išorės parama: žiniasklaidos komanda

Prieš okupaciją paruoškite pranešimą spaudai. Išliekite savo jausmus, bet kartu ir logiškai paaiškinkite, ką ir kodėl darote, nes daug žmonių norės sužinoti, kas čia vyksta. Tik nereikia to oficialaus pranešimo. Nedrauskite žmonėms išreikšti save jiems priimtiniu būdu.

Pasirūpinkite tais, kurie platins skrajutes.

Vieną ar kelis žmones, esančius pastato išorėje, paskirkite ryšiams su žiniasklaida. Nepamirškite pabrėžti, kad jie yra okupantų delegatai, o ne atstovai. Alternatyvi žiniasklaida išplatins jūsų tekstus. Okupacijai sukurkite svetainę ir elektroninį paštą. Tegu informacija būna lengvai prieinama visiems. Nenaudokite asmeninių elektroninio pašto adresų.

Nė vienas viduje esantis okupantas neturėtų būti labai pastebimas, nes gali būti įvardintas kaip lyderis. Nei vienas okupantas neturėtų leisti filmuojamas TV interviu ir suteikti apie save daugiau informacijos nei būtina.

11. Apie ką dar reikia pagalvoti

Susirinkite telefonų numerius, kad policijos atakos atveju galėtumėt išsiųsti vieną žinutę visiems. Labai gali būti, kad būsite išstumti per kelias valandas, todėl neapsikraukite atsargomis. Atsineškite šiek tiek vandens ir maisto, vaistų. Čia ne Prancūzija ar Vokietija, kur okupuotame universitete galima prasėdėti 3 mėnesius. Pasiimkite kelias papildomas spynas, trosus ar diržus. Turėkite atsarginį kompiuterį tam atvejui, jei policija konfiskuos įrangą. Jei jums pasiseks, žmonės galės atgabenti daugiau maisto, cigarečių, apklotų ir pan.

Dalinkitės viskuo. Okupacijos metu nėra privačios nuosavybės. Bendras maistas, bendras alus, bendros cigaretės.

Laužykite socialinius barjerus. Viduje socialinis statusas ir užimamos pareigos yra beprasmės. Jei turite laiko, kiek įmanoma daugiau rašykite

apie tai, ką darote. Rašykite dienoraštį. Jei įmanoma, nufotografuokite paliekamą pastatą – bus lengviau bylinėtis.

Naudokite pastatą kaip organizavimosi vietą. Dabar, kai jis mūsų rankose, jis gali tapti baze kitoms okupacijoms ir veiksams. Jis gali tapti nepatenkintųjų ir atstumtųjų būrimosi vieta. Pakvieskite savo bendruomenės narius atvykti ir prisidėti prie pasipriešinimo.

Mūsų darbui galo nėra. Kiekvienos okupacijos tikslas yra augti, plėstis ir tapti negrįžtamam procesui. Okupuokime viską.

12. Išvada: pabandyti būtina!

Tikriausiai Lietuvoje ilgai tęsti okupacijos nepavyks, tačiau pabandyti būtina. Jeigu pavyko – privalome atsiminti, kad tai tik tarpinė stotelė siekiant mūsų tikslų. Nesustokime, judėkime į priekį! Vienintelis reikalavimas sau patiems – nuolatinė kritika ir mokymasis iš praeities nesėkmių. Klyskime, bet klyskite vis kitaip.

Mes nesame grupė. Mes nesame organizacija. Grupės apibrėžia save miglotais ir dviprasmiškais principais, o ne konkrečiais veiksmais. Grupės nustato „kaip viskas turi būti“ idealą, kreipdamos individo valią grupės lyderio valios link.

Mes esame draugai. Mus sieja bendri veiksmai, kuriais siekiame atsiimti sau priklausančias erdves ir paversti jas kolektyvine visų žmonių, norinčių mokytis, nuosavybe. Mes kovojame ne tik už nemokamą mokslą, mes kuriame ir solidarumą tarp atomizuotų individų. Mes nesame žiūrovai, mes esame realiai veikiantys personažai.

Per ilgai buvome baikštūs. Bijome policininkų. Bijome netekti darbo, bijome, kad mus pašalins iš universiteto ar kolegijos. Mes gerbiame šią baimę, nors ir drąsiname kiekvieną pabandyti peržengti savo galimybių ribas. Kiti gal įsijungs į judėjimą ne tada, kai jų sąmoningumas pasieks tinkamą lygį, o kai nuspręš, kad dalyvavimas vertas su tuo susijusios rizikos. Kai kurie žmonės

įsitrauks iškart, nes nebeturi ko prarasti. Kiti turi tiek daug ko prarasti, kad įsijungs tik pačiu paskutiniu momentu. Mes pasitikime vieni kitais ir manome, kad žmonės žino, ką daro.

13. Post Scriptum

Žmonėms, perskaičiusiems šį tekstą, turėtų būti aišku, kad *Lietuvoje nėra ir nebus jokio centralizuoto organizacinio komiteto, kuris siuntinėtų nurodymus, ką reikia daryti.* Kovoti už nemokamą mokslą – rengti universitetų užėmimus ir kitokias tiesioginio veiksmo akcijas – turite PATYS.

Studentų pasipriešinimas

2009 11 25

